

Щоб розв'язати задачу покращення економічних показників виробництва виробу, необхідно аналізувати кожну технологічну операцію окремо з метою визначення визначального параметра виробів, який формується на даній операції і, відповідно, характеризує її стан, а також з метою встановлення вимог до визначального параметра у вигляді поля допуску на його значення.

Кожна технологічна операція аналізується з метою визначення можливих причин розладів установації можливості їх усунення за допомогою організаційно-технічних засобів.

Визначаються технологічні операції, регулювання яких можливе лише за допомогою статистичних методів. Такі операції піддають статистичному аналізу задля визначенням оцінок параметрів законів розподілу.

Для проаналізованих технологічних операцій визначають оцінку очікуваного прибутку від запровадження статистичного регулювання і визначають найбільш перспективні з ме-

тою запровадження статистичного регулювання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шпер В. Л. Ещё раз о контрольных картах и вокруг них / В. Л. Шпер // Надёжность и контроль качества. – 1998. – № 10. – С. 3–13.
2. Головинский В. В. Статистические методы регулирования и контроля качества / В. В. Головинский. – М. : Машиностроение, 1974. – 264 с.
3. Федун И. В. Планирование статистического приёмочного контроля качества по нормативу граничного значения доли дефектных единиц / И. В. Федун // Надёжность и контроль качества. – 1986. – № 11. – С. 35–40.
4. Федун И. В. К вопросу выбора плана контроля при статистическом регулировании технологических процессов с непосредственной корректировкой / И. В. Федун // Надёжность и контроль качества. – 1980. – № 4. – С. 45–48.
5. Кичак В. М. Надійність та контроль якості виробів електронної техніки / В. М. Кичак, І. В. Федун. – Вінниця : ВДТУ, 1998. – 122 с.

УДК 334.735:336.531.2(477)

МОДЕЛЬ ДІАГНОСТИКИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ

О. В. Яременко

В умовах ринкової економіки та її глобалізації більшість фінансово-господарських процесів стають нестійкими. Такі відчуття часто виникають при обговоренні майбутнього розвитку інвестиційної діяльності, бо щоб вижити в таких умовах необхідна вчасна реакція управлінських структур інвестиційного спрямування підприємств споживчої кооперації до змін у зовнішньому середовищі, здатність до адаптації, навики побудови адекватної інвестиційної стратегії або ефективного інвестиційного рішення. Звучить усе це просто, але його дуже важко практично реалізувати.

Враховуючи зазначене, виникає необхідність у систематичній і комплексній діагностиці функціонування організаційного механізму управління інвестиціями на різних стадіях і етапах інвестиційного циклу підприємств споживчої кооперації України. Практична обумовленість створення цього методу визначається пошуком різноманітних джерел і форм інвестиційних ресурсів (власних або залучених), готовністю обґрунтованого аналізу підбору інвестиційних проектів і встановлення раціональних для інвестора умов їхньої підготовки та впровадження.

Теоретичні та прикладні засади діагностики фінансово-господарської діяльності та діагностування організаційної структури підприємств, включаючи кооперативний сектор висвітлено у працях багатьох науковців, зокрема, таких як Л. В. Бондарчук, О. Д. Вовчак, Р. З. Дарміць, В. А. Забродський, В. В. Лук'янова, О. А. Кац, Є. В. Мних, Л. М. Савчук, Г. П. Скляр та ін. [1, 2, 3, 4, 6]. Такі питання мають описовий характер, проте не досліджено даний процес у системі організаційної складової механізму управління інвестуванням підприємств споживчої кооперації. Їх детальне вирішення сприятиме ефективній реалізації інвестиційних проектів з комплексним діагностуванням організаційно-інвестиційної структури управління та забезпечить дотримання виконання бюджетів, інвестиційних термінів окупності та прогнозних фінансово-економічних вигод.

Метою статті є дослідження та удосконалення теоретично-практичних засад, щодо діагностики організаційної складової механізму управління інвестиційної діяльності підприємств споживчої кооперації України.

Для досягнення поставленої мети виникає потреба у дослідженні ланцюга таких завдань:

- поглиблено розкрити сутність діагностики організаційно-інвестиційної складової управління інвестиційного процесу;
- визначити наявний стан організаційної структури управління інвестиційними ресурсами кооперативного підприємства;
- здійснити ряд рекомендацій щодо формування моделі діагностики в системі організаційно-інвестиційного управління інвестуванням підприємств споживчої кооперації України.

У сучасних умовах господарювання процес реалізації інвестиційних проектів, залучення додаткових фінансових ресурсів спрямований, як правило, на довготерміновий період й при цьому характерним є значний вплив непередбачуваності, ймовірності невиконання та недотримання виконання інвестиційної програми організаційною складовою механізму управління інвестиціями, що відповідно зумовлює необхідність здійснення послідовного, комплексного діагностування.

Слово «діагностика» походить від слова «діагноз», що з грецької означає розпізнавання, визначення. У повсякденному житті, вживаючи слово «діагноз», ми і маємо на увазі, по-перше, констатацію результатів дослідження когось чи чогось, по-друге, висновок за результатами на основі показників, нормативів, характеристик тощо [3].

Термін діагностика – це складова управлінської діяльності щодо дослідження та аналізу фінансово-господарського стану підприємства з метою виявлення відхилень, мінімізації негативного впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, а також формування рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень [1].

У процесі управлінської діяльності після здійснення етапів обліку й аналізу конкретної ситуації, що вимагає прийняття рішення, органічно необхідною стає її діагностика, тобто визначення, до якого класу ситуації відноситься та, що аналізується, оскільки вибір адекватного управлінського впливу залежить від того, наскільки правильно оцінена конкретна ситуація. Відсутність даного етапу в процесі підготовки та прийняття управлінських рішень може ускладнювати весь подальший хід цього процесу.

Таким чином, автор пропонує тлумачення даного терміна: діагностика – це комплекс досліджень про методи, процеси, принципи розпізнавання «хвороб» фінансово-економічної системи й постановки діагнозу, оцінки її стану з метою запобігання виникненню нових проблем і підвищенню ефективності системи управління в цілому.

Необхідно зазначити, що сутність діагностики слід розглядати як певну необхідність при здійсненні будь-якої діяльності, незалежно від сфери функціонування, а особливо її значення актуальне при здійсненні інвестування, адже діагностика інвестицій – це складова управлінської діяльності, яка аналізує оптимальність інвестиційної політики компанії, ефективність фінансування і освоєння капітальних вкладень. Тут зачіпаються такі важливі для будь-якої компанії питання: наскільки раціонально розподілені засоби підприємства між поточною діяльністю та ка-

піталовкладеннями; яка оцінка ефективності та ступеня фінансового ризику за найбільш великими проектами; наскільки оптимальна вибрана стратегія щодо залучення засобів для фінансування інвестиційної діяльності (довготермінові кредити банків, створення спільних підприємств, договори про спільну діяльність, емісія акцій); якою мірою підтверджується кількісний розрахунок ефекту від різних варіантів проведення інвестиційної політики (використання різних проектів і їх віддзеркалення в інвестиційному бюджеті), а також від різних форм залучення засобів для здійснення капітальних вкладень на майбутні та поточні фінансові результати підприємства [4].

Отже, основною проблемою інвестиційного управління підприємств споживчої кооперації є створення ефективної організаційної структури механізму інвестування, який би забезпечував дотримання інтересів власників (пайовиків), менеджерів та інших зацікавлених осіб з приводу формування та використання пайового капіталу (власності) з метою покращення потенційних можливостей залучення інвестицій кооперативним сектором.

Організаційна структура інвестиційного управління – це упорядкована сукупність взаємопов'язаних елементів системи, що визначає поділ праці та службових зв'язків між фінансовими підрозділами та працівниками апарату управління з підготовки, прийняття і реалізації інвестиційних рішень [5]. Зауважимо, що вона організаційно закріплює функції за структурними підрозділами та працівниками і регламентує потоки інформації у систему управлінської структури інвестування. Слід зазначити, що за організацію інвестиційної роботи на підприємстві відповідає фінансова служба.

Фінансова служба підприємства – це самостійний структурний підрозділ, який виконує визначені функції у системі управління підприємством. Як правило, таким підрозділом є фінансовий відділ. Його структура і чисельність залежать від організаційно-правової форми підприємства, характеру господарської діяльності, обсягу виробництва та загальної кількості працівників підприємства [5].

На підприємствах споживчої кооперації України інвестиційна робота виконується фінансовим сектором у складі фінансово-збутового відділу чи бухгалтерії або зовсім відсутня організаційна складова механізму управління інвестиціями. У фінансовій бухгалтерії на підприємствах споживчої кооперації здійснюється розробка напрямів вкладення коштів і економічне обґрунтування їх впливу на розвиток кооперативного сектора, складання інвестиційних програм щодо реалізації перспективних інвестиційних проектів, підтримка конкурентоспроможних провідних галузей споживчої кооперації, фінансове інвестування та його інтегрування у національні та міжнародні ринки капіталів, стимулювання залучення зовнішніх для кооперації інвестицій, а також формує інформація про фінансові інвестиції, стан джерел фінансування, потенційні й реальні інвестори.

За допомогою анкетування ми визначили й узагальнили ряд проблем, з якими стикаються керівники та працівники підприємств споживчої кооперації при здійсненні інвестиційної діяльності (рис. 1) [2]. Тобто основною перепорою при реалізації функціональних обов'язків інвестиційного спрямування є невідповідність функцій наявній ситуації, відсутність посадових інструкцій, а також керівники вищої ланки управління організацій надають мало значення для визначення та оптимізації витрат на інвестиційну діяльність.

Таким чином, враховуючи недосконалість організаційної складової механізму управління інвестиціями кооперативного сектора, ми запропонували модель діагностики організаційно-інвестиційної структури управління інвестиційними ресурсами (рис. 2). Застосування моделі організаційної структури управління інвестиціями являє собою чітку взаємозалежність між процесом реалізації інвестиційних проектів, завданнями діагностики та ухваленням необхідних і пріоритетних управлінських рішень щодо процесу інвестування, яка слугує підґрунтям для їх ефективного впровадження, відповідно знижує ступінь ризикованості та підвищує прибутковість інвестиційної діяльності [1].

Рис. 1. Дерево проблем в організаційній структурі щодо здійснення інвестиційної діяльності підприємств системи споживчої кооперації України

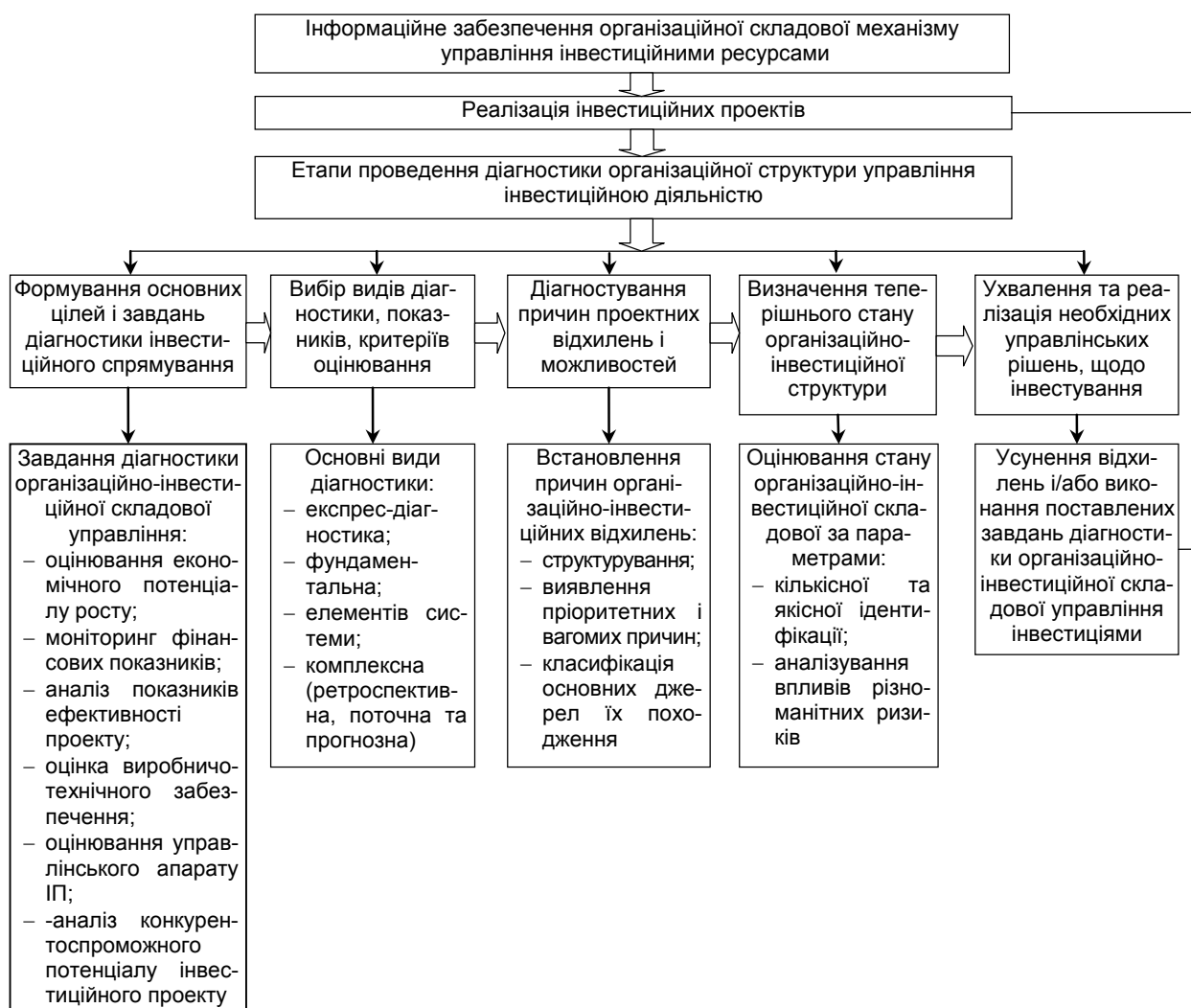

Рис. 2. Модель діагностики організаційної складової механізму управління інвестиціями підприємств споживчої кооперації

Проведення діагностики організаційної складової механізму управління інвестиційної діяльності підприємств споживчої кооперації

є достатньо актуальним та необхідним процесом, оскільки це дозволяє своєчасно виявити певні проблемні місця, сформулювати коротко-

та довгострокові рекомендації для прийняття ефективних управлінських рішень, таким чином, підвищивши ефективність роботи організаційно-інвестиційної структури управління загалом і забезпечивши прибутковість, фінансову стійкість і конкурентоздатність інвестиційного проекту.

Таким чином застосування моделі діагностики організаційної складової управління інвестиційними ресурсами, яка являє собою сукупність певних різновидів, напрямів і етапів діагностики, надає можливість простежити чітку взаємозалежність між наявним процесом роботи організаційно-інвестиційної структури управління реалізації інвестиційних проектів, завданнями діагностики та ухваленням необхідних і пріоритетних управлінських рішень щодо процесу інвестування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дарміць Р. З. Діагностика в системі реалізації інвестиційних проектів / Р. З. Дарміць // ХНУ. – 2009. – № 4. – Т. 3. – С. 133–140 (Економічні науки).
2. Забродский В. А. Диагностика финансовой устойчивости функционирования производственно-экономических систем / В. А. Забродский, Н. А. Кизим. – Х. : Бизнес-Информ, 2000. – 108 с.
3. Лукьянова В. В. Диагностика риска деятельности предприятия / В. В. Лук'янова. – Хмельницький : ПП Ковальський В. В., 2007. – 312 с.
4. Кац О. А. Оцінка інвестиційних стратегій підприємства АПК / О. А. Кац // Економіка України. – 2008. – № 6. – С. 4–11.
5. Корнюхин С. В. Організаційна структура підприємства: сучасні підходи і шляхи розвитку / С. В. Корнюхин. – М. : Європейський центр з якості, 2003. – 48 с.
6. Савчук Л. М. Діагностика фінансового забезпечення в процесі управління підприємством : монографія / Л. М. Савчук, І. Г. Сокиринська. – Дн. : ВАТ «Видавництво «Зоря», 2005. – 128 с.

УДК 339.137.2:658.82

АКТИВІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК УМОВА НАБУТТЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

**М. Ю. Барна, кандидат економічних наук;
І. М. Мельник, кандидат економічних наук**

Вирішальним фактором забезпечення конкурентоспроможності як окремо взятої галузі, так і країни загалом у сучасних соціально-економічних умовах є ефективність інноваційної сфери. Беззаперечним є те, що Україна, здійснюючи глибокі ринкові трансформації, повинна цілеспрямовано й швидкими темпами забезпечувати перехід від екстенсивної до прогресивної інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки. Практична реалізація останньої має особливе значення для сфери товарного обігу загалом і торговельних під-

приємств зокрема, оскільки вони є найбільш наближеними до споживача і задовольняють попит на різноманітні товари та послуги, що, в свою чергу, визначає ефективність суспільного відтворення.

Усвідомлення актуальності та значимості інноваційних змін на сучасному етапі розвитку України привертає до цієї проблеми інтерес багатьох науковців: І. Р. Бузько [4], О. І. Дація [6], С. Ф. Покропивного [9], Д. М. Ієрваньова [10] та ін. Дослідження цих вчених стосуються розроблення національної інноваційної моделі